

rijksuniversiteit
groningen

faculteit rechtsgeleerdheid

Richtlijnen wetenschappelijke integriteit en gegevensbescherming studentenonderzoek

Faculteit Rechtsgeleerdheid - Rijksuniversiteit Groningen

door

Barbara Brink

voor

Commissie Ethische Toetsing
Onderzoek Rechtsgeleerdheid (CETOR)

versie: januari 2023

Inhoud

1. Wetenschappelijke integriteit.....	3
1.1. Gedragscode	3
1.2. Verantwoordelijkheid voor deelnemers	4
1.3. Gegevensbescherming.....	5
1.4. Checklist gegevensbescherming	6
1.5. Veilige gegevensopslag	8
Bijlagen	9
Bijlage 1. Voorbeeld e-mail informed consent voor deelnemers onderzoek	9
Bijlage 2. Sjabloon Datamanagementplan	10
Bijlage 3. Persoonsgegevens	13

1. Wetenschappelijke integriteit

1.1. Gedragscode

Bij het uitvoeren van het studentenonderzoek dienen studenten zich te houden aan de Nederlandse Gedragscode Integriteit Onderzoek (2018) van de Vereniging van Universiteiten in Nederland (VSNU). Belangrijke waarden binnen deze code zijn eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid. Ze kunnen ook worden beschouwd als 'deugden' van een goede onderzoeker, die hem of haar onder allerlei omstandigheden helpt de juiste keuze te maken. Dit betekent voor de onderzoeker het volgende:

- Eerlijkheid houdt onder meer in dat het onderzoeksproces correct wordt gerapporteerd, dat alternatieve opvattingen en tegenargumenten serieus worden genomen, dat er sprake is van onzekerheidsmarges, dat er geen ongefundeerde beweringen worden gedaan, dat er geen gegevens of bronnen worden gefabriceerd, vervalst of weggelaten en dat er geen resultaten worden gepresenteerd die gunstiger of ongunstiger zijn dan deze in werkelijkheid zijn.
- Zorgvuldigheid betekent onder meer het correcte gebruik van wetenschappelijke of wetenschappelijke methoden en de grootst mogelijke zorgvuldigheid bij het ontwerpen, uitvoeren, rapporteren en verspreiden van onderzoek.
- Transparantie houdt onder meer in dat voor anderen duidelijk moet zijn op welke gegevens het onderzoek is gebaseerd, hoe de gegevens zijn verkregen, hoe de resultaten zijn bereikt en welke rol externe belanghebbenden hebben gespeeld. Indien delen van het onderzoek of de gegevens niet openbaar worden gemaakt, moet de onderzoeker verantwoorden waarom dit niet mogelijk is. Het moet, althans voor collega's, duidelijk zijn hoe het onderzoek is uitgevoerd en wat de verschillende fasen van het onderzoeksproces waren. Dit betekent op zijn minst dat de redenering duidelijk moet zijn en dat de stappen in het onderzoeksproces controleerbaar moeten zijn.
- Onafhankelijkheid houdt onder meer in dat de keuze van de methode, de beoordeling van gegevens, het gewicht dat wordt toegekend aan alternatieve stellingen of de beoordeling van andermans onderzoek of onderzoeksvoorstellen niet door niet-wetenschappelijke overwegingen (bijvoorbeeld van commerciële of politieke aard) mag worden geleid. In die zin omvat onafhankelijkheid ook onpartijdigheid. Onafhankelijkheid is te allen tijde vereist bij de opzet, uitvoering en rapportage van onderzoek, maar niet noodzakelijkerwijs bij de keuze van het onderzoeksonderwerp en de onderzoeksvraag en bij de toepassing van de wetenschappelijke bevindingen.
- Verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat erkend wordt dat een onderzoeker niet geïsoleerd opereert en dus - binnen redelijke grenzen - rekening houdt met de gerechtvaardigde belangen van de proefpersonen, de opdrachtgevers, de financiers en het milieu. Verantwoordelijkheid betekent ook het verrichten van onderzoek dat wetenschappelijk en/of maatschappelijk relevant is.

De waarden worden gebruikt om normen voor goede onderzoekspraktijken te ontwikkelen.

1.2. Verantwoordelijkheid voor deelnemers

Bij het uitvoeren van onderzoek met menselijke deelnemers (bijv. interviews, enquêtes, observaties) is de student als onderzoeker verplicht zich aan een aantal ethische regels te houden. Deze regels zijn opgesteld ter bescherming van de rechten van deelnemers en maken deel uit van de Nederlandse Gedragscode Integriteit Onderzoek.

De belangrijkste ethische regels voor onderzoek met menselijke deelnemers zijn:

- De onderzoeker geeft volledige informatie over het onderzoek
- De deelnemer geeft schriftelijke toestemming
- De onderzoeker zorgt voor een debriefing
- De onderzoeker biedt aan de gegevens vertrouwelijk te behandelen

Toestemming is ook een van de wettelijke gronden voor de verwerking van persoonsgegevens voor wetenschappelijk onderzoek. De toestemming moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Vrij gegeven: de toestemming is niet geldig wanneer de betrokkene geen echte keuze heeft, zich gedwongen of onder druk gezet voelt om toestemming te geven of negatieve gevolgen zal ondervinden als hij de toestemming weigert of intrekt.
- Geïnformeerd: het verstrekken van volledige informatie aan de deelnemers is essentieel voor hun vermogen om met kennis van zaken beslissingen te nemen.
- Specifiek: in de toestemming moet worden vermeld voor welk(e) doel(en) de gegevens worden verwerkt.
- Eenduidig: de wens van de deelnemers om in te stemmen met de verwerking van hun gegevensmiddelen moet duidelijk zijn.

De onderzoeker heeft toestemming nodig van de deelnemer om deel te nemen aan het onderzoeksproject. De deelnemers aan het onderzoeken moeten op een toegankelijke en transparante manier geïnformeerd worden over het doel van uw onderzoek en over de voordelen, risico's en mogelijke ongemakken. U dient expliciet te vermelden dat deelname vrijwillig is, en dat de deelnemer het recht heeft om zijn/haar deelname op elk moment zonder gevolgen in te trekken.

Bovendien moet de onderzoeker, als persoonsgegevens verzameld worden, aangeven waarom en hoe de persoonsgegevens verzameld worden, garanderen dat de gegevens alleen voor dit onderzoek gebruikt worden, of expliciet toestemming vragen voor gebruik bij vervolgonderzoek, en aangeven wie toegang heeft tot de gegevens.

Een voorbeeldmail is aan deze handleiding toegevoegd (bijlage 1). De e-mail kan worden gebruikt om informatie te geven over het onderzoek en uit te leggen wat deelname aan het onderzoek betekent. Door expliciet akkoord te geven in een antwoordmail op deze mail, stemmen deelnemers geïnformeerd in met deelname aan het onderzoek. Deze akkoordmail wordt apart bewaard van de interviewgegevens.

Betrouwbaarheid en vertrouwelijkheid van informatie

De betrouwbaarheid van de interviewverslagen wordt vergroot door deelnemers de mogelijkheid te geven om het verslag van gesprekken te lezen en gelegenheid te bieden hun visie te geven op het verslag en onjuistheden aan te stippen. Als u van plan bent publiciteit te geven aan de scriptie, raadpleeg dan eerst de respondenten en de begeleider. Het verstandig om hierover al in een vroeg stadium, **nog voor het onderzoek**, afspraken te maken met de respondenten.

1.3. Gegevensbescherming

Veel onderzoeksprojecten omvatten interviews, vragenlijsten, observaties of persoonlijke documenten. In die gevallen is het waarschijnlijk dat de met die gegevens direct of indirect personen kunnen worden geïdentificeerd. Die gegevens moeten met de grootste zorg worden behandeld en opgeslagen.

Onderzoekers worden bij het gegevensbeheer begeleid door een reeks juridische instrumenten en beleidsprocedures, die ervoor zorgen dat zij gegevens veilig en ethisch verantwoord verzamelen en verwerken. Om de onderzoeker hierin bij te begeleiden heeft het faculteitsbestuur een facultair datamanagementprotocol opgesteld.

Voor studenten is een specifiek sjabloon voor een datamanagementplan (DMP) gemaakt, zie bijlage 2. Hierbij staan de eerdergenoemde VSNU-gedragscode, maar ook de AVG centraal. De AVG regelt de bescherming van gegevens en privacy voor alle EU-burgers.

Goed Research Data Management (RDM) is een van de belangrijkste verantwoordelijkheden van een professionele onderzoeksorganisatie en van individuele onderzoekers. Het is sterk aan te bevelen dat studenten een DMP opstellen, ongeacht welke data verzameld worden en dit DMP - **voorafgaand aan het onderzoek** - bespreken met hun begeleider.

In het DMP geeft de onderzoeker, na een korte beschrijving van het project, aan wat voor soort gegevens verzameld zullen worden, of het (bijzondere) persoonsgegevens betreft, waar de gegevens tijdens en na het project bewaard zullen worden, en andere relevante informatie. Het invullen van een DMP is een goede manier om op een gestructureerde manier na te denken over het proces van dataverzameling. Het kan ook nuttig zijn om te bepalen of een verdere ethische toetsing nodig is.

De volgende paragraaf biedt een checklist voor de juiste omgang met persoonsgegevens en verantwoord databeheer en helpt bij het bepalen van de beste manier om een onderzoeksgegeven veilig op te slaan.

1.4. Checklist gegevensbescherming

Deze checklist helpt ervoor te zorgen dat onderzoeksgegevens op een veilige en AVG-conforme manier worden behandeld. De checklist is gericht op verschillende fasen van een onderzoeksproject, en is om die reden voor, tijdens en na de voltooiing van het project van belang.

Voordat een project begint

- Stel een datamanagementplan op. Bespreek dit plan met de begeleider.
- Denk na over de vraag welke gegevens nodig zijn voor het project, wetende dat het noodzakelijk is om zo weinig mogelijk gegevens te gebruiken (data-minimalisatie-principe).
- Denk na over het soort gegevens die nodig zijn voor het project. Overweeg het volgende:

Type data

Persoonsgegevens Overweeg bij het gebruik van persoonsgegevens, waar mogelijk of haalbaar, anonimisering (het verwijderen van identificerende informatie). Als anonimisering niet mogelijk of haalbaar is, pas pseudonimisering (het vervangen van identificerende informatie door bijvoorbeeld getallen) van de gegevens toe. Lees meer over deze technieken [op de website van het DCC \(link\)](#).

Bijzondere persoonsgegevens Verzamel alleen bijzondere persoonsgegevens, zoals gegevens over iemands gezondheid, religie of politieke opvattingen, wanneer dat strikt noodzakelijk is voor het project. Bespreek dit dan eerst met de begeleider. Zie verder bijlage 3.

Vertrouwelijke informatie Ook als binnen een project geen persoonsgegevens worden gedeeld, kan er wel vertrouwelijke informatie worden verwerkt, bijvoorbeeld gevoelige (financiële) bedrijfsgegevens. Het is in dat geval van belang dat duidelijk wordt uitgelegd hoe die vertrouwelijkheid wordt geborgd.

Samenwerking

Als data worden verwerkt in een samenwerkingsverband, kan het nodig zijn om een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met de externe partij(en). Neem in dat geval contact op met de facultaire P&S coördinator voor onderzoek (Maarten Goldberg, email: m.goldberg@rug.nl).

Verzamelen van primaire gegevens

- Stel een formulier voor geïnformeerde toestemming (*informed consent*) op (zie bijlage 1).
- Als er wordt overwogen om gegevens van sociale media te gebruiken (data scraping), bespreek dit dan eerst met de begeleider. Gegevens op sociale media (persoonlijk of niet) worden beheerd door de aanbieder van de sociale media. Daarom is het noodzakelijk om vooraf de voorwaarden te controleren die door het mediaplatform zijn gedefinieerd.
- Als tools voor gegevensverzameling worden gebruikt, zoals Qualtrics, zorg er dan voor dat de tool alleen wordt gebruikt om gegevens te verzamelen en dat de gegevens zo snel mogelijk worden gedownload naar de aanbevolen opslagfaciliteit voor verwerking en archivering (zie hoofdstuk 2). Laat de data niet in de tool staan.

Tijdens de uitvoering van het project

- Verzamel alleen de gegevens die strikt noodzakelijk zijn voor het project (dataminimalisatieprincipe).
- Verkrijg, indien van toepassing, geïnformeerde toestemming van iedere betrokkene en sla de formulieren adequaat op (gebruik bij voorkeur de X of Y netwerkschijf of Unishare)
- Wanneer mogelijk, anonimiseer de door u verwerkte persoonsgegevens. Is het niet mogelijk, pseudonimiseer ze. Dit geldt met name voor geaggregeerde data.
- Sla de onderzoeksgegevens veilig op, op de aanbevolen opslagruimte, bij voorkeur de Y-schijf (zie 1.5)
- Geef anderen dan de begeleider (en eventuele andere betrokken onderzoekers) geen toegang tot de persoonlijke onderzoeksgegevens.
- Maak regelmatig back-ups van het werk en datasets op de aanbevolen opslag.
- Maak geen gebruik van onbetrouwbare openbare (Wi-Fi) netwerken (bijv. in een café, hotel of trein) bij het verwerken van persoonsgegevens zoals bij het doorsturen ervan: maak verbinding met beveiligde netwerken zoals “Eduroam” en gebruik een VPN-dienst.
- Gebruik UWP zodat er een veilige verbinding (VPN) tot stand gebracht kan worden.
- Gebruikt u uw eigen apparaat voor het onderzoek, zorg er dan voor dat u legitieme software (zoals het besturingssysteem), antivirussoftware en VPN gebruikt.
- Bewaart u persoonsgegevens op uw eigen apparaat, versleutel dan de map waarin de gegevens staan of het gehele apparaat door middel van encryptie. Zie de [DCC website](#) (link)
- Gebruik liever geen extern opslagapparaat voor het bewaren van persoonsgegevens; als u dat moet doen, zorg ervoor dat u USB-stick of een ander apparaat versleuteld is. Zie de [DCC website](#) (link)
- Verberg uitgeprinte documenten met persoonsgegevens als u ze niet nodig hebt en laat ze niet zomaar op uw bureau of elders liggen.
- Als u van uw computer of een ander apparaat waarop persoonsgegevens staan, wegloopt, vergrendel het apparaat (druk “Windows+L” in Microsoft Windows).

Na afloop van uw project

- Sla de data bij voorkeur op in de UWP (Y-schijf) of in Unishare en bespreek met de begeleider hoe lang de data daar bewaard moet blijven. Bespreek ook desgewenst de mogelijkheden om na afronding van de studie de data nog in te kunnen zien of gebruiken.

1.5. Veilige gegevensopslag

Het kiezen van een geschikte, veilige, methode om onderzoeksgegevens op te slaan is een fundamentele manier om de gegevens te bewaren en de privacy van deelnemers te waarborgen. Bovendien voorkomt adequate opslag ernstige situaties zoals een datalek of verlies van data. Als een project vertrouwelijke of persoonlijke gegevens bevat, zorg er dan voor dat niemand anders dan de onderzoeker en de begeleider er toegang toe hebben. Gebruik geen Dropbox, iCloud, persoonlijke (privé) e-mail of schijf voor het opslaan en delen van persoonlijke gegevens. Gebruik in plaats daarvan de netwerkopslag van de faculteit, bij voorkeur de Y schijf of Unishare. Voor groepswork in het onderwijs kan ook Brightspace worden gebruikt, alleen is Brightspace niet geschikt voor archivering. Neem contact op met de facultaire P&S coördinator (Maarten Goldberg, email m.goldberg@rug.nl) als u een Y-schijf wilt gebruiken voor het project. De tabel hieronder helpt om de meest geschikte opslag oplossing te vinden, afhankelijk van het type project.

	Y-schijf universiteit	Google drive RUG-account	Persoonlijke google drive	Afgesloten lade / kast	Persoonlijke computer / laptop	USB	Drop-box	Brightspace
In mijn project worden persoonsgegevens gebruikt	Ja	Ja	Nee	Aanbevolen	Met encryptie en alleen gedurende dataverzameling	Niet aan te raden ¹	Nee	Bij groepswork in cursussen, niet voor archiveren
In mijn project worden bijzondere persoonsgegevens gebruikt	Ja	Nee	Nee	Ja	Met encryptie en alleen gedurende dataverzameling	Niet aan te raden	Nee	Nee
In mijn project worden geen persoonsgegevens gebruikt	Ja	Ja	Niet aan te raden	Ja	Ja	Niet aan te raden	Ja	Bij groepswork in cursussen, niet voor archiveren

¹ Als de usb kwijtraakt, is daarmee niet enkel onderzoeksdata verloren, maar is er ook sprake van een datalek. Dit datalek zal moeten worden doorgegeven aan de P&S coördinator van de Faculteit of de Functionaris Gegevensbescherming van de RUG. Het advies is dan ook om dit enkel tijdelijk te gebruiken wanneer er geen andere mogelijkheden zijn bijvoorbeeld tijdens de dataverzamelingsfase. Zorg er dan voor dat de usb encryptie heeft.

Bijlagen

Bijlage 1. Voorbeeld e-mail informed consent voor deelnemers onderzoek

Geacht heer/mevrouw

- intro: hoe de respondent gevonden / benaderd
- intro: onderzoek
 - o Titel onderzoek
 - o Korte introductie, inclusief doel en methode
 - o Duur van het onderzoek
 - o Bijdrage participant (incl. eventuele voor- en nadelen voor participant)

Mocht u hier nog vragen over hebben, dan hoor ik het graag. U kunt mij bereiken via...

Middels deze mail vraag ik uw medewerking voor dit onderzoek. Uw bijdrage zal bestaan uit een interview van ... minuten.

Dit interview zal via ... worden afgenomen. Ik neem dit op, maar enkel om een verslag te kunnen maken. Zodra ik het verslag heb gemaakt, verwijder ik de opname.

Ik begrijp hoe mijn persoonlijke gegevens worden verkregen, behandeld en beschermd. Dat omvat ... [hier de maatregelen ter bescherming noemen]

Weet dat als u instemt, u vrij bent om vragen niet te beantwoorden en dat u zich tot de afronding van het onderzoek nog kunt terugtrekken. Begrijp wel dat een te late kennisgeving ertoe kan leiden dat de verzamelde gegevens niet kunnen worden gewist in verband met de integriteit van het onderzoek.

Mocht u gaande het onderzoek klachten hebben, dan kunt u contact opnemen met mijn begeleider, ...

Als u geen verdere vragen heeft en bereid bent om mee te doen, wil ik u vragen om door middel van een 'reply' op deze email aan te geven dat u vrijwillig instemt om deel te nemen aan dit onderzoek.

Bijlage 2. Sjabloon Datamanagementplan

Dit sjabloon is gebaseerd op het [Research Data Protocol van de faculteit](#) en de [Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke integriteit](#).

1. Algemeen	
1.1 Naam & begeleider Vermeld uw naam, de naam van uw begeleider en de datum dat dit formulier met hem of haar is besproken.	
1.2 Beschrijving van het onderzoek Geef een korte beschrijving van uw onderzoek en de centrale onderzoeksvraag	

2 Gegevensverzameling - Het creëren van gegevens	
<p><u>Doet u "klassiek" juridisch onderzoek (doctrinair onderzoek)?</u> De gebruikte gegevens bestaan uitsluitend uit openbaar toegankelijke documenten, zoals statuten, arresten, annotaties, wetenschappelijke artikelen en boeken. Indien dit het geval is in uw onderzoek, dan kunt u de rest van de vragen overslaan en direct naar de laatste vraag gaan en het formulier afsluiten. U heeft geen datamanagementplan nodig. Mocht u in een latere fase van uw onderzoek besluiten gegevens te verzamelen, dan moet u de rest van de vragen nog beantwoorden.</p> <p>N.b. zodra u gegevens uit bovengenoemde bronnen gebruikt en bewerkt, bijvoorbeeld om tabellen te maken, wordt dit beschouwd als het creëren van nieuwe gegevens! U heeft dan een datamanagementplan nodig.</p> <p>Indien u gegevens creëert in uw onderzoek (primair en/of secundair), vul dan de andere vragen hieronder in.</p>	Ja/Nee

3. Ethiek, opslag, delen en archivering	
<p>3.1 Menselijke deelnemers en onderzoeksethiek</p> <p><u>Betreft uw onderzoek de deelname van mensen of de verzameling (verwerking) van persoonsgegevens?</u></p> <p>Is uw antwoord Ja, dan moet u zich houden aan de ethische regels voor onderzoek met mensen.</p> <p>Gebruik de checklist en het sjabloon voor ‘informed consent’ dat in de handleiding wordt aangeboden en vul bijlage 3: Persoonsgegevens in.</p> <p>Vraag toestemming aan uw begeleider voordat u aan uw onderzoek begint.</p> <p>Voor meer informatie en hulp over onderzoek met deelnemers kan uw begeleider te allen tijde contact opnemen met de P&S coördinator Onderzoek.</p>	<p>Ja/nee</p> <p><i>Toelichting:</i> Persoonsgegevens zijn alle informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon ("betrokkene"); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identicator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online-identificatiemiddel of van een of meer specifieke elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, mentale, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon (art. 4 GDPR).</p> <p>https://www.gdpreu.org/the-regulation/key-concepts/personal-data/</p> <p><i>NB als u persoonsgegevens verwerkt, vul dan ook Bijlage 3 in.</i></p>
<p>3.2 Methoden voor het verzamelen van gegevens</p> <p>Welke methode(n) gebruikt u voor het verzamelen van gegevens? (Selecteer alle keuzes die van toepassing zijn)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Gestructureerde individuele interviews ● Semigestructureerde individuele interviews ● Gestructureerde groepsinterviews ● Semigestructureerde groepsinterviews ● Observaties ● Enquête(s) ● Experiment(en) (interventies) ● Secundaire analyses op bestaande datasets ● Anders (leg uit)
<p>3.3 Waar worden de gegevens opgeslagen tijdens het onderzoek?</p> <p>Waar worden de (ruwe) gegevens tijdens het onderzoek opgeslagen?</p> <p>Selecteer alle keuzes die van toepassing zijn)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Op de x-drive van het RUG-netwerk ● Op de y-drive van het RUG-netwerk ● Op een (gedeelde) RUG googledrive ● Anders (leg uit)
<p>3.4 Worden de gegevens opgeslagen na het onderzoek?</p> <p>Worden de (ruwe) gegevens na het onderzoek bewaard? Zo ja, waar?</p> <p>Selecteer alle keuzes die van toepassing zijn)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Gegevens worden na het onderzoek vernietigd, niet opgeslagen ● Op de x-drive van het RUG-netwerk ● Op de y-drive van het RUG-netwerk ● Op een (gedeelde) RUG googledrive ● Anders (leg uit)

3.5 Delen van gegevens	
Deelt u de onderzoeksgegevens met anderen dan uw begeleider? Zo ja geef dan aan met wie.	

4 - Afsluitende vraag	
Heeft u nog andere informatie die niet in dit sjabloon aan de orde is gekomen en waarvan u denkt dat het nuttig is om te vermelden?	

Bijlage 3. Persoonsgegevens

Vul de volgende tabel in wanneer u persoonsgegevens verzamelt	
<p>A. Categorieën van onderzoekssubjecten</p> <p>Categorieën van onderzoekssubjecten, d.w.z. personen wier persoonsgegevens zullen worden verwerkt</p> <p>Toelichting: onderzoekspersonen kunnen "kwetsbare personen" zijn, afhankelijk van de omstandigheden met betrekking tot het project en of de onderzoekspersoon.</p> <p>Mensen zijn kwetsbaar in de context van de GDPR wanneer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zij niet vrijelijk hun toestemming kunnen geven of zich niet vrijelijk kunnen verzetten tegen deelname aan het onderzoek (bv. studenten die aan een onderzoeksproject moeten deelnemen om studiepunten te krijgen); - zij niet in staat zijn zich een mening te vormen over de verwerking van hun persoonsgegevens (bv. geesteszieken) - de verwerking van de over hen verwerkte persoonsgegevens hen zou kunnen schaden (bv. de verwerking van politieke meningen van mensen in landen met een onderdrukkende regering) 	<ul style="list-style-type: none"> - Volwassenen (niet kwetsbaar) >18 jaar - Minderjarigen < 16 jaar - Minderjarigen < 18 jaar patiënten - Kwetsbare personen (Andere) (beschrijf hieronder)
<p>B. Toestemming van de proefpersoon</p> <p>Is geïnformeerde toestemming van de onderzoekssubjecten nodig en wordt deze toestemming gevraagd?</p> <p>Toelichting: toestemming in de context van de GDPR is een vrijelijk gegeven, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige aanwijzing dat de betrokkene instemt met de verwerking van zijn persoonsgegevens.</p> <p>Toestemming wordt gegeven door een duidelijke bevestigende handeling van de betrokkene.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ja. Geïnformeerde toestemming is vereist en wordt gevraagd. - Nee. Er wordt GEEN geïnformeerde toestemming gevraagd

<p>C. Informeren van de deelnemers</p> <p>Hebt u de deelnemers geïnformeerd over de procedure voor het verzamelen van de gegevens en over alle informatie die van belang kan zijn voor hun beslissing om (niet) deel te nemen aan dit onderzoek, zoals debriefingprocedures? U kunt deze vraag met "Nee" beantwoorden als het om een natuurlijk veldexperiment gaat (zie Help).</p>	<p>U kunt "Nee" antwoorden als dit project een natuurlijk veldexperiment is in de taxonomie van Harrison en List (JEL, 2004)</p> <p>"Een natuurlijk veldexperiment wordt uitgevoerd in een andere omgeving dan het lab waar de proefpersonen deze taken van nature uitvoeren en waar de proefpersonen niet weten dat ze in een experiment zitten."</p>
<p>D. Categorieën van persoonsgegevens die zullen worden verwerkt.</p> <p>Selecteer (meer dan één antwoord mogelijk)</p>	<p>Niet bijzondere persoonsgegevens zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naam en adresgegevens - telefoonnummer - IP-adres - Emailadres <p>Bijzondere persoonsgegevens zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nationaliteit - BSN (Burgerservicenummer) of V-nummer (vreemdelingenregistratienummer) - Informatie waaruit ras of etnische afkomst blijken - Informatie waaruit de politieke opvattingen van een persoon blijken - Informatie over de fysieke gezondheid van een persoon - Informatie over de geestelijke gezondheid van een persoon - Informatie over iemands seksleven of seksuele geaardheid - Informatie die religieuze of filosofische overtuigingen onthullen - Informatie waaruit het lidmaatschap van een vakvereniging blijkt - Biometrische informatie - Genetische informatie - Strafregister - Financiële gegevens - Locatiegegevens - Job-informatie - Anders (leg hieronder uit)
<p>E. Verstrekkers van persoonsgegevens</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gegevens worden verstrekt door de onderzoeker - Gegevens zijn verstrekt door de Rijksuniversiteit Groningen

<p>Wie zal de persoonsgegevens verstrekken die in het onderzoek zullen worden gebruikt?</p> <p>Indien de persoonsgegevens door een externe partij (niet zijnde de onderzoeker of de UG) zullen worden verstrekt, omschrijf dan om welke partij(en) het gaat en geef voor elke partij aan of een overeenkomst is getekend</p>	<p>- Gegevens zijn verstrekt door een externe partij (licht hieronder toe)</p> <p>Toelichting: Het gaat hier om overeenkomsten waarin bepalingen zijn opgenomen over de omgang met de persoonsgegevens die bij uw onderzoek worden gebruikt. Bij interviews of enquêtes verstrekt de onderzoeker zelf de gegevens</p>
<p>F. Technische / organisatorische maatregelen</p> <p>Selecteer welke van de volgende beveiligingsmaatregelen worden gebruikt om de persoonsgegevens te beschermen. Zie voor uitleg de website van het DCC</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pseudonimisering - Anonimisering - Encryptie van opslag - Encryptie van transport - Geen van de voorgaande antwoorden - Andere (hieronder beschrijven)
<p>G. Persoonsgegevens doorgegeven buiten EU</p> <p>Worden er persoonsgegevens doorgegeven aan landen buiten de Europese Economische Ruimte (EU, Noorwegen, IJsland en Liechtenstein)?</p> <p>NB Na 1 mei 2021 is het VK ook een land buiten de EU.</p>	
<p>Wilt u hulp bij het beantwoorden van deze vragen, neem dan contact op met uw begeleider. Uw begeleider kan te allen tijde contact opnemen met de P&S coördinator Onderzoek voor meer informatie of advies.</p> <p>Contactgegevens P&S coördinator: Maarten Goldberg E: m.goldberg@rug.nl T: 06 319 830 53</p>	